

Innehåll

1	Bedömningsgrunder	2
2	Naturmiljö och ytvatten	3
3	Grundvatten	4
4	Kulturmiljö.....	5
5	Buller och vibrationer	7

1 Bedömningsgrunder

Även om man strävar efter objektivitet när man bedömer miljökonsekvenser kan en bedömning aldrig bli helt objektiv. Genom att utgå från gemensamma grunder och bedöma efter samma skala ökar möjligheterna till likvärdiga bedömningar.

Trafikverket har i sin handbok *Miljökonsekvensbeskrivningar för vägar och järnvägar - Metodik* (Publikation 2011:090) gjort en sammanställning av olika bedömningsgrunder (se ruta). Sammanställningen har visserligen tagits fram för väg- och järnvägsprojekt, men omfattar aspekter som utgör bedömningsgrunder även i miljöbedömningar för andra typer av projekt och är därför en bra grund. Utöver dessa utgör även miljöbalkens hänsynsregler en bedömningsgrund (MB 2 kap).

Bedömningsgrunderna kan ses som den måttstock som bedömningen sker emot. De ger ett underlag för att bedöma om konsekvenser blir positiva eller negativa, dvs är i linje med eller motverkar det man vill eftersträva och eller värna om.

2 Naturmiljö och ytvatten

Bedömningsgrunder för konsekvensbedömningen av projektets påverkan på naturmiljön. Samma bedömningsgrunder gäller för både naturmiljö på land och för ytvatten.

Tabell 1. Bedömningsmatris för naturområdets värde/känslighet

Värde/ Känslighet	Beskrivning	Exempel
Mycket högt	Områden som till mycket stor del eller i mycket stor utsträckning har betydelse för biologisk mångfald (främst i ett nationellt-europeiskt perspektiv) eller ekologiska samband (främst i ett nationellt-europeiskt perspektiv) Det finns rikligt med rödlistade/skyddade arter	<ul style="list-style-type: none"> Nationalpark Nationalstadspark Natura 2000-områden Djurskyddsområden Naturvärdesinventering klass 1 Naturreservat Marina reservat
Högt	Områden som till stor del eller i stor utsträckning har betydelse för biologisk mångfald (främst i ett regionalt-nationellt perspektiv) eller ekologiska samband (främst i ett regionalt perspektiv) Rödlistade/skyddade arter förekommer	<ul style="list-style-type: none"> Naturvärdesinventering klass 2 Nyckelbiotoper Skogsområden med naturvårdsavtal Våtmarks, lövskogs-, sumpskogs, ängs- och betesmarksinv. klass 1-2 Naturvårdsprogram klass 1-2 Biotopskyddsområden Särskilt skyddsvärda träd Riksintressen 3 och 4 kap. MB Naturminnen
Måttligt	Områden som till viss del eller i viss utsträckning har betydelse för biologisk mångfald (främst i ett lokalt - regionalt perspektiv) eller ekologiska samband (främst i ett lokalt perspektiv)	<ul style="list-style-type: none"> Naturvärdesinventering klass 3 Våtmarks, lövskogs-, sumpskogs, ängs- och betesmarksinv. klass 3-4 Skogliga naturvärden Strandskyddsområden Naturvårdsprogram klass 3-4 Utpekade i kommunal översiktsplan Stora opåverkade områden enligt översiktsplan (3 kap. 2 § MB)
Litet	Områden som saknar eller har liten betydelse för biologisk mångfald eller ekologiska samband och som inte har utpekade värden	<ul style="list-style-type: none"> Grönområden med triviala, vanligt förekommande biotoper Urbana miljöer utan gröna ytor Påverkade områden (industrimark, förorenat område) Monokulturer (jord- och skogsmark)

Tabell 2. Bedömningsmatris för påverkan på områden med naturvärden.

Påverkan	Beskrivning
Stor negativ	Ekologiska samband bryts eller artmångfalden minskar kraftigt Större delen av områdets yta och värdekärnan/värdekärnorna skadas varaktigt Bevarandestatus för rödlistade/skyddade arter påverkas negativt
Måttlig negativ	Ekologiska samband försvagas eller artmångfalden minskar Stora delar av området försämras varaktigt och delar av värdekärnan/ värdekärnorna påverkas negativt Rödlistade/skyddade arter riskerar att minska i antal eller utbredning, men utan att bevarandestatus påverkas negativt
Liten negativ	Ekologiska samband försvagas i liten utsträckning eller artmångfalden minskar marginellt Kanten av ett naturområde påverkas men ingen värdekärna skadas. Grunden för områdets värde påverkas marginellt
Ingen/obetydlig	Ingen eller marginell avverkning. Inga naturvärden påverkas

3 Grundvatten

Bedömningsgrunder för konsekvensbedömningen av projektets påverkan på grundvatten.

Tabell 3. Bedömning av grundvattnets värde/känslighet

Värde/ Känslighet	Beskrivning	Exempel
Mycket högt	Områden som har unika naturtillgångar (i ett nationellt eller internationellt perspektiv) med stor kapacitet och goda förutsättningar finns att bruka dem	<ul style="list-style-type: none"> Vattenskyddsområden (inre skyddszon) och primära vattentäkter
Högt	Områden som har värdefulla naturtillgångar (i ett regionalt perspektiv) med stor kapacitet och goda förutsättningar finns att bruka dem	<ul style="list-style-type: none"> Vattenskyddsområden (yttre skyddszon) och sekundära vattentäkter
Måttligt	Områden som har vissa värdefulla naturtillgångar och förutsättningar att bruka dem finns	<ul style="list-style-type: none"> ”Husbehovstäkter” och andra mindre täkter
Litet	Områden som i liten utsträckning har värdefulla naturtillgångar eller förutsättningar att bruka dem	<ul style="list-style-type: none"> Övrigt grundvatten som inte har någon utpekad användningsområde.

Tabell 4. Bedömning av påverkan av grundvattnet.

Påverkan	Beskrivning
Stor negativ	Stora delar av naturresursen skadas eller tas i anspråk så att förutsättningar för brukandet och/eller kvaliteten förstörs eller försämras i hög grad ¹
Måttlig negativ	Delar av naturresursen skadas eller tas i anspråk så att brukandet försvåras och/eller dess kvalitet försämras eller förstörs delvis
Liten negativ	Brukandet av naturresursen och/eller dess kvalitet påverkas i mindre utsträckning Kvaliteten på naturresursen som berörs är redan försämrad, t.ex. av befintlig ledningsgata eller större väg/järnväg/industrimark
Ingen/obetydlig	Åtgärderna påverkar inte brukande av naturresursen eller dess kvalitet
Liten positiv	Möjligheter till brukandet av naturresurser ökar marginellt
Måttlig positiv	Möjligheter till brukandet av naturresurser ökar påtagligt
Stor positiv	Möjligheter till brukandet av naturresurser ökar i stor utsträckning eller projektet/planen är en förutsättning för att bruka av naturresursen

¹ Exempelvis genom fragmentering av skogsmark

4 Kulturmiljö

Bedömningsgrunder för konsekvensbedömningen av projektets påverkan på kulturmiljön.

Tabell 5. Bedömningsgrunder för kulturmiljövärdesobjekts värden/känslighet

Värde/ Känslighet	Beskrivning	Exempel
Mycket högt	Områden som utgör en kulturhistorisk helhetsmiljö, med vetenskapliga värden, upplevelsevärden och/eller pedagogiska värden, som är unika i ett nationellt-internationellt perspektiv	<ul style="list-style-type: none"> • Världsarv enligt UNESCO • Kulturresevat • Riksintressen för kulturmiljövården enligt 3 kap. 6 § MB
Högt	Områden som utgör en kulturhistorisk helhetsmiljö med höga vetenskapliga värden, upplevelsevärden och/eller pedagogiska värden Enstaka/få fornlämningar med unika värden i ett nationellt perspektiv	<ul style="list-style-type: none"> • Kulturmiljöer med regionala värden (områden utpekade av länsstyrelsen) • Riksintressen för kulturmiljövården enligt 3 kap. 6 § MB
Måttligt	Områden som utgör en kulturhistorisk helhetsmiljö med vissa vetenskapliga värden, upplevelsevärden och/eller pedagogiska värden Enstaka/få fornlämningar med höga värden	<ul style="list-style-type: none"> • Kulturmiljö med lokala värden (utpekade i översiktsplan eller kulturmiljöprogram)
Litet	Områden med enstaka kulturhistoriska lämningar ² , som inte är unika i sig Kulturhistoriskt sammanhang eller helhetsmiljö saknas De vetenskapliga värdena, upplevelsevärdena och/eller pedagogiska värdena är låga	

² Fornlämningar, bevakningsobjekt och övriga kulturhistoriska lämningar

Tabell 6. Bedömningsgrunder för påverkan på kulturvärden

Påverkan	Beskrivning
Stor negativ	Området tas helt i anspråk Kulturhistoriska strukturer och samband bryts helt De vetenskapliga värdena, upplevelsevärdena/pedagogiska värdena försvinner helt
Måttlig negativ	Delar av kulturmiljön påverkas så att de vetenskapliga värdena, upplevelsevärdena och/eller pedagogiska värdena försvinner Kulturhistoriska strukturer och samband försvagas och blir mindre tydliga De vetenskapliga värdena, upplevelsevärdena/pedagogiska värdena försvagas påtagligt
Liten negativ	Enstaka lämningar, företrädesvis fasta fornlämningar, tas bort/påverkas, men kulturmiljön som helhet påverkas inte påtagligt Strukturer och samband kan uppfattas även fortsättningsvis Delar av kulturmiljön påverkas, men ingen värdekärna skadas och de vetenskapliga värdena, upplevelsevärdena/pedagogiska värdena bibehålls i stor utsträckning
Ingen/obetydlig	Inga/enstaka lämningar, företrädesvis övriga kulturhistoriska lämningar, tas bort/påverkas Ingen bestående påverkan på kulturmiljöns upplevelsevärde eller pedagogiska värden
Liten positiv	Kulturhistoriska strukturer och samband förstärks något Upplevelsevärdena och/eller pedagogiska värdena ökar , men i liten utsträckning
Måttlig positiv	Kulturhistoriska strukturer och samband förstärks påtagligt Upplevelsevärdena/pedagogiska värdena ökar påtagligt
Stor positiv	Kulturhistoriska strukturer och samband förstärks i stor utsträckning Upplevelsevärdena/pedagogiska värdena ökar i hög grad

5 Buller och vibrationer

Bedömningsgrunder för konsekvensbedömningen av projektets bullerpåverkan på människor.

Tabell 7. Området längs med väg 41s känslighet.

Känslighet	Beskrivning
Stor känslighet	Tätorter eller hela stadsdelar
Måttlig känslighet	Mindre tätorter eller spridd bebyggelse
Liten känslighet	Glesbebyggda områden
Ingen/obetydlig	Inga eller ett fåtal byggnader (avsedda för stadigvarande vistelse)

Tabell 8. Påverkan utifrån planförslaget för åtgärderna längs med väg 41.

Påverkan	Beskrivning
Stor negativ	Hela tätorter eller stadsdelar påverkas av permanenta störningar i form av buller över riktvärden.
Måttlig negativ	Mindre tätorter eller spridd bebyggelse påverkas av permanenta störningar i form av buller över riktvärden. Hela tätorter eller stadsdelar påverkas av permanenta störningar i form av buller men under riktvärden.
Liten negativ	Glesbebyggda områden påverkas av permanenta störningar i form av buller över riktvärden. Enstaka byggnader (avsedda för stadigvarande vistelse) påverkas av permanenta störningar i form av buller men under riktvärden.
Ingen/obetydlig	Inga eller ett fåtal byggnader (avsedda för stadigvarande vistelse) påverkas av permanenta störningar i form av buller. Riktvärden uppfylls.
Liten positiv	Glesbebyggda områden befrias från permanenta störningar i form av buller.
Måttlig positiv	Mindre tätorter befrias från av permanenta störningar i form av buller.
Stor positiv	Hela tätorter eller stadsdelar befrias från av permanenta störningar i form av buller.

